

महाराष्ट्र शासन

नागरिकांची सनद

उद्योग प्रभाग (खुद्द)

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग (खुद्द),
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

संकेतस्थळ - www.maharashtra.gov.in

नागरिकांची सनद

प्रस्तावना:-

उद्योग कक्ष

महाराष्ट्र हे देशामध्ये औद्योगिक क्षेत्रात अग्रणी असलेले राज्य आहे. महाराष्ट्र शासनाच्या उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागांतर्गत उद्योग कक्षाचा समावेश होतो. महाराष्ट्र राज्याच्या विकासात उद्योगांची महत्वपूर्ण भूमिका राहिली आहे. महाराष्ट्राच्या सर्वांगीण विकासात उद्योग कक्षाच्या प्रगतीशील व पुरोगामी ध्येय धोरणांचा महत्वाचा वाटा आहे. उद्योग विभागाच्या अधिपत्याखाली उद्योग संचालनालय, शासकीय मुद्रण व लेखन सामग्री संचालनालय, भूविज्ञान व खानीकर्म संचालनालय, इत्यादी शासकीय कार्यालये तसेच इतर मंडळे व महामंडळे कार्यरत आहेत. त्यांचेकडून उद्योग कक्षामार्फत तयार केलेल्या धोरणांची अंमलबजावणी केली जाते. राज्यात उद्योग उभारणीसाठी पोषक वातावरण निर्माण करणे, गुंतवणूकीचा प्रवाह गतीमान ठेवून सातत्यपूर्ण विकास साधणे, खनिकर्म कार्यास चालना देणे, तसेच त्यासाठी लागणा-या पायाभूत सुविधा निर्माण करणे, रोजगाराच्या नवनवीन संधी उपलब्ध करणे, यासाठी उद्योग कक्ष सतत प्रयत्नशील राहिला आहे. देशाने सन १९९१ मध्ये स्विकारलेल्या आर्थिक धोरणाच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्याने २०१३ चे औद्योगिक धोरण अंगिकारले आहे. त्या अनुषंगाने उद्योग कक्षाची सर्वसाधारण कार्यपध्दती/ध्येय धोरणे (उद्दिष्ट) खालीलप्रमाणे विशद करता येतील.

१. कृषी आधारीत उद्योग, माहिती तंत्रज्ञान उद्योग.
२. ग्रामीण व लघुउद्योग विकास.
३. उद्योजकता विकास
४. सहकारी औद्योगिक वसाहती.
५. पायाभूत क्षेत्रामध्ये खाजगी क्षेत्रांचा सहभाग.
६. आजारी उद्योगांचे पूर्णवसन.
७. उद्योगांना वित्तीय सहाय्य.
८. निर्यात प्रचलनात वाढ.

उपरोक्त उद्दिष्टांची पूर्तता करण्यासाठी उद्योग कक्षामार्फत खालील योजना राबविल्या जातात.

१. पंतप्रधान रोजगार योजना.
२. सामुहिक प्रोत्साहन योजना.

३. बीज भांडवल योजना.
४. जिल्हा उद्योग केंद्र, कर्ज योजना.
५. इंडस्ट्रीयल इन्फ्रास्ट्रक्चर अपग्रेडेशन स्किम.
६. वस्त्रोद्योग समुह विकास योजना.

उपरोक्त योजना उद्योग विभाग व त्यांच्या अधिपत्या खालील कार्यान्वीत असलेली कार्यालये, मंडळे/महामंडळे राबवितात.

परिशिष्ट-१

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग

मा.उद्योग मंत्री/ मा.उद्योग व खनीकर्म राज्य मंत्री

अपर मुख्य सचिव (उद्योग)

यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालये,संचालनालये,मंडळे/महामंडळे

१. विकास आयुक्त (उद्योग), उद्योग संचालनालय, नवीन प्रशासन भवन, मंत्रालयासमोर,मुंबई-३२.संचालक,शासकीय मुद्रण, लेखनसामग्री व प्रकाशन संचालनालय,चर्नीरोड स्टेशन जवळ, नेताजी सुभाष मार्ग,मुंबई-४.
२. संचालक,शासकीय मुद्रण, लेखनसामग्री व प्रकाशन संचालनालय,चर्नीरोड स्टेशन जवळ, नेताजी सुभाष मार्ग,मुंबई-४.
३. संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय, २७, खनिज भवन, सिमेंट रोड, शिवाजीनगर, नागपूर- १०.
४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, उद्योग सारथी, महाकाली गुंफा मार्ग, अंधेरी (पूर्व), मुंबई-९३.
५. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वित्तीय महामंडळ, युनायटेड इंडिया इमारत, पहिला माळा, सर फिरोजशाहा मेहता रोड, फोर्ट, मुंबई - १.
६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पेट्रोकेमिकल्स महामंडळ मर्यादित, ए-१०१, जुईनगर रेल्वे स्टेशन कॉम्प्लेक्स, पहिला माळा, सेक्टर-११, सानपाडा, डीमार्ट जवळ, नवी मुंबई-५.
७. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य खादी व ग्रामोद्योग मंडळ, १९/२१, मनोहरदास स्ट्रीट, फोर्ट, मुंबई-१.
८. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र लघुउद्योग विकास महामंडळ, कृपानिधी, ९, वालचंद हिराचंद मार्ग, बॅलार्ड इस्टेट, मुंबई-१.
९. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य खनिकर्म महामंडळ, प्लॉट नं.७, अजनी चौक, वर्धा रोड, नागपूर-१५.
१०. व्यवस्थापकीय संचालक, कोकण विकास महामंडळ मर्यादित, युनिट क्र.१६, आरे दुग्ध वसाहत, गोरेगांव (पूर्व), मुंबई-६५.
११. व्यवस्थापकीय संचालक, पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, दुसरा मजला,कुबेरा चेंबर्स, डॉ.राजेद्र प्रसाद पथ,संचेती हॉस्पिटल समोर,शिवाजीनगर,पुणे -५.
१२. व्यवस्थापकीय संचालक, मराठवाडा महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, विकास भवन, डॉ.राजेद्र प्रसाद मार्ग, औरंगाबाद-१.
१३. व्यवस्थापकीय संचालक, विदर्भ महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, महाजन बिल्डिंग, मेन रोड, सिताबर्डी, नागपूर-१२.
१४. व्यवस्थापकीय संचालक,महाराष्ट्र इलेक्ट्रॉनिकी महामंडळ मर्यादित, प्लॉट नं. एएम-३,एमआयडीसी.,क्रॉस रोड-ए, मरोल इंडस्ट्रीयल एरिया,अंधेरी (पू),मुंबई- ९३.

अपर मुख्य सचिव (उद्योग)

यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालये, संचालनालये, मंडळे/महामंडळे

१. विकास आयुक्त (उद्योग), उद्योग संचालनालय, नवीन प्रशासन भवन, मंत्रालयासमोर, मुंबई-३२. संचालक, शासकीय मुद्रण, लेखनसामग्री व प्रकाशन संचालनालय, चर्नीरोड स्टेशन जवळ, नेताजी सुभाष मार्ग, मुंबई-४.
२. संचालक, शासकीय मुद्रण, लेखनसामग्री व प्रकाशन संचालनालय, चर्नीरोड स्टेशन जवळ, नेताजी सुभाष मार्ग, मुंबई-४.
३. संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय, २७, खनिज भवन, सिमेंट रोड, शिवाजीनगर, नागपूर- १०.
४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, उद्योग सारथी, महाकाली गुंफा मार्ग, अंधेरी (पूर्व), मुंबई-९३.
५. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वित्तीय महामंडळ, युनायटेड इंडिया इमारत, पहिला माळा, सर फिरोजशाहा मेहता रोड, फोर्ट, मुंबई - १.
६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पेट्रोकेमिकल्स महामंडळ मर्यादित, ए-१०१, जुईनगर रेल्वे स्टेशन कॉम्प्लेक्स, पहिला माळा, सेक्टर-११, सानपाडा, डीमार्ट जवळ, नवी मुंबई-५.
७. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य खादी व ग्रामोद्योग मंडळ, १९/२१, मनोहरदास स्ट्रीट, फोर्ट, मुंबई-१.
८. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र लघुउद्योग विकास महामंडळ, कृपानिधी, ९, वालचंद हिराचंद मार्ग, बॅलार्ड इस्टेट, मुंबई-१.
९. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य खनिकर्म महामंडळ, प्लॉट नं.७, अजनी चौक, वर्धा रोड, नागपूर-१५.
१०. व्यवस्थापकीय संचालक, कोकण विकास महामंडळ मर्यादित, युनिट क्र.१६, आरे दुग्ध वसाहत, गोरेगांव (पूर्व), मुंबई-६५.
११. व्यवस्थापकीय संचालक, पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, दुसरा मजला, कुबेरा चेंबर्स, डॉ.राजेद्र प्रसाद पथ, संचेती हॉस्पिटल समोर, शिवाजीनगर, पुणे -५.
१२. व्यवस्थापकीय संचालक, मराठवाडा महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, विकास भवन, डॉ.राजेद्र प्रसाद मार्ग, औरंगाबाद-१.
१३. व्यवस्थापकीय संचालक, विदर्भ महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, महाजन बिल्डिंग, मेन रोड, सिताबर्डी, नागपूर-१२.
१४. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र इलेक्ट्रॉनिकी महामंडळ मर्यादित, प्लॉट नं. एएम-३, एमआयडीसी., क्रॉस रोड-ए, मरोल इंडस्ट्रीयल एरिया, अंधेरी (पू), मुंबई- ९३.

श्री. सुभाष राजाराम देसाई
मंत्री, उद्योग

श्रीमती आदिती सुनिल तटकरे
राज्यमंत्री, उद्योग

श्री.बलदेव सिंह,(भा.प्र.से),
अपर मुख्य सचिव (उद्योग)

श्री. सं.शं.इंगळे,
सह सचिव (उद्योग)

श्री.सं.शा.देगांवकर,
सह सचिव (उद्योग)

श्री.र.व.गुरव,
सह सचिव (उद्योग)

श्री.क.प्रे.पाटील,
अवर सचिव (उद्योग-४)

श्री.किरण जाधव,
अवर सचिव (उद्योग-१४)

श्रीमती सुनिता हजारी,
अवर सचिव (उद्योग-८)

श्री.श्रीराम गवई,
कक्ष अधिकारी (उद्योग-३)

श्री. विनोद सो.मेंडे,
कक्ष अधिकारी (उद्योग-२)

श्री.शशिकांत योगे,
कक्ष अधिकारी (उद्योग-९)

श्रीमती वर्षा पाटील/सावंत,
कक्ष अधिकारी (उद्योग-६)

श्रीमती संजना रासम,
कक्ष अधिकारी (उद्योग-१०)

श्री. श.र.साळुंखे,
कक्ष अधिकारी (उद्योग-९)

श्री.राजीव राजमाने,
कक्ष अधिकारी (उद्योग-७)

परिशिष्ट-२
कार्यपुर्तीचे वेळापत्रक

उद्योग प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दुरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दुरध्वनी क्रमांक.
उद्योग-२	१.उद्योग धोरण परवाने, २.औद्योगिक स्थान निश्चयन धोरण, ३.औद्योगिक विकास सचिव समिती (कोसिड), ४.औद्योगिक विकास संदर्भात प्रकरणे, ५. नागरी जमीन कमाल धारणा , ६.अंतर्गत औद्योगिककरणासाठी सूट, ७.औद्योगिककरणाच्या संदर्भात पर्यावरण विषयक बाबी, ८.कृषी धोरण व द्राक्ष प्रक्रिया धोरण, ९.माहिती व तंत्रज्ञान धोरण, १०.पायाभुत सुविधा सर्वसाधारण बाबी.	महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांचे बदल्यांचे विनियमन व शासकीय कर्तव्य पार पाडण्यास होणा-या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम-२००५ मधील प्रकरण ३ च्या कलम १० (१) मधील तरतूदीस अनुसरून तात्काळ नस्ती एका दिवसात किंवा दुस-या दिवशी आणि तातडीच्या स्वरूपाची नस्ती चार दिवसात निकाली काढण्यात येईल. अन्य विभागाशी संबंधित नसलेल्या नस्तीवर ४५ दिवसांचेआत व दुस-या विभागाची बाब अंतर्भूत असल्यास व त्या विभागाचे अभिप्राय आवश्यक असलेल्या नस्तीवर तीन महिन्यांचे आत निर्णय घेवून योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव, (॥२२०२७०३१) (दालन क्र. १२१ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (उद्योग), (॥२२०२६३६५, २२७९३६२४) (दालन क्र. १२५ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)
उद्योग- ३	१.उद्योग संचालनालय, मुंबई यांच्या आस्थापना व प्रशासन विषयक सर्व बाबी	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव, (॥२२८२०३८०) (दालन क्र. १०२ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (उद्योग), (॥२२८२४५१९, २२७९३५४६) (दालन क्र.११८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)

उद्योग प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
उद्योग - ४	<p>१.शासकीय मुद्रण व लेखन सामग्री</p> <p>२. संचालनालयाच्या आस्थापना विषयक आणि सर्व प्रशासकीय बाबी,</p> <p>३.यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र ओपन यूनिवर्सिटी व बोर्ड बैठका आणि अनुषंगिक बाबी.</p> <p>४.उद्योगकक्ष संबंधित ग्रामीण ऊर्जा कार्यक्रम,</p> <p>५.उद्योगातील ऊर्जा संरक्षण ,</p> <p>६.उद्योग कक्ष संबंधित ऊर्जा अभिसरण व उद्योगकक्ष संबंधित संकीर्ण बाबी,</p> <p>७.मध्यवर्ती भांडार खरेदी संघटना/ भांडार खरेदी धोरण.</p> <p>८.शासकीय मुद्रण व लेखन सामग्री मुद्रण व लेखन सामग्री धोरण / वित्तीय मंजूरी प्रकरणे /शासकीय प्रकाशनांची प्रदर्शने, .</p> <p>९.उद्योग मित्र.</p> <p>१०. भूकंप पुनर्वसन कार्यक्रमांतर्गत ग्रामोद्योगांना अर्थसहाय्य .</p>	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव, (॥२२०४४२१२) (दालन क्र. १२७ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (उद्योग) (॥२२८२४५१९, २२७९३५४६) (दालन क्र. ११८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)

उद्योग प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
उद्योग - ६	<p>१. मुख्यमंत्र्यांचे सचिवालयातील संदर्भाचे समन्वय आणि नियंत्रण ,</p> <p>२. विशेष कार्यकक्षाकडील संदर्भ,</p> <p>३. उद्योग विषयासंदर्भातील लोकसभा राज्यसभा सदस्य यांच्याकडून आलेले संदर्भ ,</p> <p>४. महाराष्ट्र राज्य खादी व ग्रामोद्योग मंडळ, मुंबई ,</p> <p>५. कायम स्वरुपी औद्योगिक प्रदर्शन ,</p> <p>६. स्टेट-एड-टू इंडस्ट्रीज ऍक्ट १९६१ अंतर्गत कर्ज निर्लेखन प्रकरणे ,</p> <p>७. महाराष्ट्र राज्य लघु उद्योग विकास महामंडळ, मुंबई ,</p> <p>८. हस्तकलेचा विकास / हस्तकलेला उत्तेजन देणे व त्या संदर्भातील प्रशिक्षण सत्रे,</p> <p>९. विविध औद्योगिक संघटना / संस्थांकडील संदर्भावरील कार्यवाही,</p> <p>१०. स्थानिकांना रोजगार उपलब्ध करण्यासंदर्भावरील प्रकरणे / स्थानिकांना नोकरीत प्राधान्य ८० %.</p> <p>११. उद्योग विषयक सर्व बाबींचे समन्वय,</p>	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव, (॥२२०४९०८९, २२७९३०१५) (दालन क्र. १२१ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (उद्योग) (॥२२८२४५१९, २२७९३५४६) (दालन क्र. ११८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)

उद्योग प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
उद्योग - ७	<p>१.महाराष्ट्र राज्य वित्तीय महामंडळ,</p> <p>२.महाराष्ट्र मेल्ट्रॉन महामंडळ ,</p> <p>३.महाराष्ट्र पेट्रोकेमिकल्स महामंडळ ,</p> <p>४. .राज्य स्तरीस प्रदर्शने व परिषदा (राज्य शासनाचा आर्थिक सहभाग होस्ट पार्टनर स्टेट म्हणून पाठिंबा दर्शविणे, राज्य शासनाचा लोगो वापरण्याची परवानगी इ. बाबी)</p> <p>५. निर्याती करिता पायाभूत सुविधांचा विकास करण्यासाठी राज्य शासनास सहाय्य (असाईड- योजना ASIDE).</p> <p>६.भारत आंतरराष्ट्रीय मेळा आयोजित करणे / निधी उपलब्ध करून देणे</p> <p>७.निर्यात प्रचलनात वाढ करण्यासंबंधित बाबी ,</p> <p>८.वस्त्रोद्योग समुह विकास योजना (TCID) राज्य स्तरिय सनियंत्रण समितीचे कामकाज.</p> <p>९. इंडस्ट्रियल इन्फ्रास्ट्रक्चर अपग्रेडेशन स्कीम (IIUS)</p> <p>१०.अर्बन हाट योजनेअंतर्गत केंद्र</p>	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी/ अवर सचिव, (॥२२८१०३९३, २२७९३०१७) (दालन क्र.१२२ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (उद्योग), (॥२२०२६३६५, २२७९३६२४) (दालन क्र.१२५ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)

उद्योग प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	<p>शासनाचे अर्थ सहाय्य मिळण्यासाठी शिफारस.</p> <p>११.या कार्यासनाशी निगडीत असलेल्या बाबींच्या बैठकांचे आयोजन.</p> <p>१२. सर्व बाबीं संबधी औद्योगिक प्रदर्शने / सेमिनार आयोजन / सहभागी होणे.</p> <p>१३.सुशिक्षित बेरोजगारांकरीता बीज भांडवल / पंतप्रधान रोजगार योजना , (कर्ज पुरवठा /वसुली)</p> <p>१४.महाराष्ट्र औद्योगिक आणि तांत्रिक सल्लागार संघटना मर्या. (मिटकॉन),</p> <p>१५.महाराष्ट्र उद्योजकता विकास केंद्र आणि प्रशिक्षण अनुषंगाने असणा-या अशासकीय संस्था ,</p> <p>१६.लघु उद्योग (धोरणात्मक बाबी व्यतिरिक्त),</p> <p>१७.लघु उद्योग क्षेत्रात पतपुरवठा करण्याकरीता रिझर्व्ह बँकेने स्थापना केलेली समिती ,</p> <p>१८.सहकारी औद्योगिक वसाहती, (औद्योगिक नगरीचा दर्जा, भाग</p>			

उद्योग प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	भांडवल) १९.जिल्हा उद्योग केंद्र कर्ज योजना , २०.जिल्हा उद्योग केंद्र इमारतीची देशभाल (लहान बांधकामे दुरुस्ती आणि रंगकाम) २१.नॅशनल ऍवार्ड , २२.राज्यस्तरीय बँकर्स समिती , २३. कच्चा माल पुरवठा , कोळसा वगैरे. २४.वीस कलमी कार्यक्रम, २५.भारतीय औद्योगिक विकास बँकेच्या बैठका (पश्चिम विभागीय समिती)			
उद्योग - ८	१.सिकॉम २.सामुहिक प्रोत्साहन योजना , ३.केंद्रीय गुंतवणूक अनुदान, ४.महाराष्ट्र इलेक्ट्रॉस्मेल्ट बोर्ड मिटींग , ५.अनिवासी भारतीयांकडून स्थापन झालेले उद्योग आणि तद्संबंधीचे प्रश्न, ६.उद्योग सेतू	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२०२५०३२) (दालन क्र. ११२ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव /सह सचिव (उद्योग), (॥२२०२६६९४, २२७९३५४८) (दालन क्र. ११८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)
उद्योग-९	१.महाराष्ट्र खनिकर्म महामंडळ यांचे सर्व कामकाज, २.भूविज्ञान खनिकर्म संचालनालय	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८७२४७६, २२७९३९४२) (दालन क्र.	उप सचिव / सहसचिव (उद्योग), (॥२२०२६६९४, २२७९३५४८) (दालन क्र.

उद्योग प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	आस्थापना विषयक कामकाज व नियंत्रण, ३.खाणी व खनिज अधिनियम, १९५७ चे कामकाज, ४.महाराष्ट्र खनिज विकास निधी राज्य खनिज धोरण, ५.मॅंगेनिज ओअर इंडस्ट्रीज कामकाज , ६. पायाभूत सुविधा सर्वसाधारण बाबी .		१८अ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	११८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)
उद्योग- १०	१.आजारी उद्योग घटक, २.औद्योगिक व वित्तीय आणि फेररचना मंडळ, ३.आजारी उद्योग कंपन्या (विशेष तरतुदी) अधिनियम,१९८५, ४.रिझर्व्ह बँकेच्या औद्योगिक आणि वित्तीय फेररचना , ५.मंडळाची राज्यस्तरीय आंतर-संस्थाविषयक समिती संबंधित बाबी, ६.बी.आर.यु.अंतर्गत आजारीउद्योगांना संरक्षण, ७.विभागीय विकास महामंडळांच्या सर्व प्रशासकीय व वित्तीय बाबी	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२०४४२१२) (दालन क्र. १२७ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (उद्योग), (॥२२०२६३६५, २२७९३६२४) (दालन क्र.१२५ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)

उद्योग प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	(अ)पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ (ब) विदर्भ विकास महामंडळ, (क) मराठवाडा विकास महामंडळ आणि (ड) कोकण विकास महामंडळ, ८.उद्योग कक्षांतर्गत सर्व मंडळे/ महामंडळे यांचे समन्वय, ९.वैधानिक विकास मंडळे, १०.कंपनी अधिनियमांतर्गत संदर्भ			
उद्योग- १४	१.महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ - जमिनीबाबतच्या सर्व बाबी, २.महाराष्ट्र औद्योगिक विकास अधिनियम, १९६१ आणि महाराष्ट्र औद्योगिक विकास नियम,१९६२ अंतर्गत सर्व बाबी, ३.विकास केंद्र ४. महानगर गॅस लि. (औद्योगिक घटकांना पुरविण्यात येणारा गॅसचा पुरवठा तसेच गॅस. ५.बॉम्बे हाय आणि नैसर्गिक वायू वितरण, मुंबई,	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२०४४२१२) (दालन क्र. १२७ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (उद्योग) (॥२२८२४५१९, २२७९३५४६) (दालन क्र. ११८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)

उद्योग प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	<p>६. वायू पुरवठा अधिनियम, १९४९, ७. विषयी विविध ग्राहक संस्थांकडून येणाऱ्या तक्रारी, गॅस पुरवठ्याबाबत विविध प्रकल्प (उदा. दहेंज, उरण पाईप लाईन) नैसर्गिक गॅस सल्लागार समितीचे कामकाज. ८. दि गॅस कंपनीज ऍक्ट १९६३ मंडळाच्या बैठका</p>			

महाराष्ट्र शासन

नागरिकांची सनद

ऊर्जा प्रभाग (खुद्द)

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग (खुद्द),
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

संकेतस्थळ - www.maharashtra.gov.in

नागरिकांची सनद

प्रस्तावना:-

ऊर्जा कक्ष

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या ऊर्जा कक्षामध्ये खालील अधिनियम व नियम यांना अनुसरून कामकाज केले जाते:-

- १) भारतीय विद्युत अधिनियम १९१० व त्या खालील तयार केलेले भारतीय विद्युत नियम, १९५६.
- २) मुंबई विद्युत (विशेष अधिकार) अधिनियम, १९४६.
- ३) भारतीय विद्युत अधिनियम, १९५६ च्या नियम क्रमांक ४५ मधील अटी व नियमानुसार विद्युत पर्यवेक्षक व तारतंत्री यांना प्रमाणपत्र देणे.
- ४) मुंबई उदवाहन अधिनियम, १९३९ व त्याखालील तयार केलेले मुंबई उदवाहन नियम, १९५८.
- ५) विद्युत (पुरवठा) अधिनियम, १९४८ आणि महाराष्ट्र विद्युत पुरवठा नियम, १९६३.
- ६) मुंबई विद्युत कर अधिनियम, १९५८ आणि मुंबई विद्युत कर नियम, १९६२
- ७) महाराष्ट्र विद्युत विक्रीवरील कर अधिनियम, १९६२ आणि महाराष्ट्र विद्युत विक्रीवरील कर नियम, १९६४

उपरोक्त कायद्याच्या अनुषंगाने ऊर्जा कक्षाकडून खालील योजना राबविल्या जातात.

- १) अपारंपारिक ऊर्जा स्रोत कार्यक्रम.
- २) एकात्मिक ग्रामीण ऊर्जा नियोजन कार्यक्रम.
- ३) राज्य स्तरीय ऊर्जा संवर्धन कार्यक्रम.
- ४) जिल्हा परीषद, नित्यनुतनशिल ऊर्जा विकास विभागासाठी मुलभूत सुविधा.
- ५) पवन ऊर्जा प्रकल्पासाठी भांडवली सूट.
- ६) ग्रामीण विद्युतीकरण.
- ७) आदिवासी क्षेत्रात देण्यात येणारे विशेष प्रकल्प लघुजल प्रकल्प, सौर संकरित ऊर्जा संयंत्र.
- ८) जैविक (बायोमास) उर्जपासून वीज निर्मिती.
- ९) बॅगस कोजनरेशन/सह वीज निर्मिती प्रकल्प.
- १०) शहर घन कच-यापासून वीज निर्मिती.
- ११) सौर ऊर्जा कार्यक्रम.

१२) आदिवासी उपयोजना कार्यक्रम आणि पश्चिमघाट विकास कार्यक्रम या अंतर्गत राबविण्यात येणा-या प्रकल्पांना शासनाकडून निधी दिला जातो.

ऊर्जा कक्षाकडे सोपविण्यात आलेली कामे खालील कंपन्यांमार्फत केली जातात.

१. महाराष्ट्र राज्य विद्युत सूत्रधारी कं.लि.,
२. महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लि.
३. महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी लि.
४. महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी लि.
५. मुख्य विद्युत निरीक्षक.
६. महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण.
७. महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियमक आयोग.

परिशिष्ट-१

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
मा. मंत्री ऊर्जा, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा
प्रधान सचिव (ऊर्जा)

यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालये, संचालनालये, मंडळे/महामंडळे

१. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत सूत्रधारी कं.लि., हाँगकाँग बिल्डिंग, ४था मजला एम.जी.रोड, फोर्ट, मुंबई-२३.
२. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्माती कं.लि. प्रकाशगड, वांद्रे(पू), मुंबई-५१.
३. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कं.लि. प्रकाशगड, वांद्रे(पू), मुंबई-५१.
४. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कं.लि. प्रकाशगड, १ला मजला, प्लॉट नं.सी-१९, ई-ब्लॉक, बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, वांद्रे (पू), मुंबई-५१.
५. महासंचालक, महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण, स.नं.१९१, फेज-१, म्हाडा वाणिज्य संकुल, दुसरा मजला, त्रिदलनगर समोर, येरवडा, पुणे - ४११००६.
६. सचिव, महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, सेंटर नं.१, १३ वा मजला, कुलाबा, मुंबई-४०० ००५.
७. मुख्य विद्युत निरीक्षक, मुंबई यांचे कार्यालय, तिसरा मजला, प्रशासकीय इमारत, रामकृष्ण चेंबुरकर मार्ग, चेंबूर (पूर्व), मुंबई-७१.

डॉ. नितीन काशिनाथ राऊत - मंत्री, ऊर्जा

श्री. प्राजक्त प्रसादराव तनपुरे - राज्यमंत्री, ऊर्जा

श्री. दिनेश वाघमारे (भा.प्र.से.)
प्रधान सचिव (ऊर्जा)

श्री. उ.द.वाळुंज,
सह सचिव (ऊर्जा)

श्री. प्र.पुं.बडगेरी,
उप सचिव (ऊर्जा)

श्री.ना.श्री.कराड,
उप सचिव (ऊर्जा)

श्री.ना.रा.ढाणे,
अवर सचिव (ऊर्जा-3)

श्री.रा.मा.आंबीकर,
अवर सचिव (ऊर्जा-2)

श्रीमती सं.गो.लांडे,
कक्ष सचिव (ऊर्जा-१)

श्री.प्रीतमकुमार जावळे,
अवर सचिव (ऊर्जा-४)

श्री.राम चौधरी,
कक्ष अधिकारी (ऊर्जा-५)

श्री. प्र.चं.चौधरी,
कक्ष अधिकारी (ऊर्जा-७)

श्री.अनिल उगले,
कक्ष अधिकारी (ऊर्जा-७)

परिशिष्ट-२
कार्यपुर्तीचे वेळापत्रक

ऊर्जा प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून /कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दुरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
ऊर्जा -१	<p>१. दाभोळ पॉवर प्रोजेक्ट (रत्नागिरी गॅस अँड पॉवर प्रायव्हेट लि.) संबंधीत सर्व बाबी.</p> <p>२. मुंबई विद्युत शुल्क कायदा १९५८ आणि त्या खालील नियम.</p> <p>३. विद्युत विक्रीवरील कर अधिनियम, १९६३ व त्याखालील नियम.</p> <p>४. मुंबई उदवाहक अधिनियम, १९३९ व त्याखालील नियम.</p> <p>५. मुंबई विद्युत (विशेष अधिकार) नियम १९४६.</p> <p>६. प्राइव्हेट लाईन्सेस / मूळा प्रवरा इलेक्ट्रीक को.ऑ.सोसायटी/ बीईएसटी/ बीएसईएस/ रिलायन्स संदर्भातील सर्व प्रकरणे.</p> <p>७. विद्युत कायदा २००३ विषयक दुरुस्ती, सुधारणा इ. विषयक कार्यवाही.</p>	<p>महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांचे बदल्यांचे विनियमन व शासकीय कर्तव्य पार पाडण्यास होणा-या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम-२००५ मधील प्रकरण ३ च्या कलम १० (१) मधील तरतूदीस अनुसरून तात्काळ नस्ती एका दिवसात किंवा दुस-या दिवशी आणि तातडीच्या स्वरूपाची नस्ती चार दिवसात निकाली काढण्यात येईल. अन्य विभागाशी संबंधीत नसलेल्या नस्तीवर ४५ दिवसांचेआत व दुस-या विभागाची बाब अंतर्भूत असल्यास व त्या विभागाचे अभिप्राय आवश्यक असलेल्या नस्तीवर तीन महिन्यांचे आत निर्णय घेवून योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.</p>	<p>कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२७९३७२०) तीसरा मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२.</p>	<p>उप सचिव / सहसचिव (ऊर्जा), (॥२२८८३४११, २२७९३७२०) तीसरा मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२.</p>

ऊर्जा प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दुरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
ऊर्जा-२	१) सी.ई.(इलेक्ट्रीकल) आस्थापना संदर्भातील प्रकरणे. २) एम.ई.आर.सी.संदर्भातील प्रकरणे ३) समन्वय संदर्भातील प्रकरणे पुढीलप्रमाणे- १) लेजीस्लेटिव्ह बिजनेस, ब) ऑल द पॉवर युटिलिटी, क) माहितीचा अधिकार, ड) मंत्रालयातील इतर विभागांना पाठवावयाची ऊर्जा उप विभागाची एकत्रित माहिती. ई) संकीर्ण प्रकरणे, ४) जनरल मॅटर्स, ५) द इलेक्ट्रिसिटी अॅक्ट, २००३ व त्या खालील नियम	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२७९३७२०) तीसरा मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२.	उप सचिव / सहसचिव (ऊर्जा), (॥२२८८२७३५ / २२७९३७२०) तीसरा मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२.
ऊर्जा-३	१) प्रीपरेशन ऑफ बजेट अँड मॉनिटरिंग ऑफ फायनान्स मॅटर्स ऑफ ऑल पॉवर युटिलिटीज, इन्क्लुडींग सी.ई.(इलेक्ट्रीकल) एमईआरसी. २) रेकगनायझेशन ऑफ एम.एस.ई.बी. ३) ऑल मॅटर्स रिलेटिंग टू	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२७९३७२०) तीसरा मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२.	उप सचिव / सहसचिव (ऊर्जा), (॥२२८८३४११, २२७९३७२०) तीसरा मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२.

ऊर्जा प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	एम.एस.ई.बी. होल्डींग कंपनी.			
ऊर्जा-४	१) ऑल मॅटर्स रिगार्डींग जनरेशन सेक्टर, २) ऑल मॅटर्स रिगार्डींग ट्रान्समिशन सेक्टर, ३) पोजेक्टस अंडर एम.ओ.यु.अँड लेटर ऑफ सपोर्ट ४) अल्ट्रा मेगा पॉवर प्रोजेक्ट.	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२७९३७२०) तीसरा मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२.	उप सचिव / सहसचिव (ऊर्जा), (॥२२८८२७३५ / २२७९३७२०) तीसरा मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२.
ऊर्जा-५	१) ऑल मॅटर्स रिगार्डींग डिस्ट्रीब्युशन सेक्टर, २) पेंडिंग अपील्स अंडर द इंडियन अॅक्ट, १९१० ३) लोड शेडिंग.	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८७२४०२ / २२७९३२९६) तीसरा मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२.	उप सचिव / सहसचिव (ऊर्जा), (॥२२८८२७३५ / २२७९३७२०) तीसरा मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२.
ऊर्जा-७	१) द इलेक्ट्रीसिटी कन्झर्वेशन अॅक्ट- २००१, २) नॉन कन्वेशनल एनर्जी सोर्सेस, ३) ऑल मॅटर्स रिलेटिंग टू एम.ई.डी.ए.	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८२४३८९) (दालन क्र.७२९ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (ऊर्जा), (॥२२८२४३८९ २२७९४०२९) (दालन क्र.७२९ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)

महाराष्ट्र शासन

नागरिकांची सनद
कामगार प्रभाग (खुद्द)

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग (खुद्द),
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

संकेतस्थळ - www.maharashtra.gov.in

नागरिकांची सनद

कामगार कक्ष

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र राज्याची गणना देशातील सर्वच क्षेत्रात अग्रणी राज्यात करण्यात येत असून कामगार क्षेत्र देखील त्यास अपवाद नाही. कामगार विषयक कायद्याची अंमलबजावणी असो वा कामगारांच्या सर्वांगीण उत्कर्षाच्या दृष्टीने नवनविन पुरोगामी योजनांचा प्रारंभ असो महाराष्ट्र राज्य देशात सर्वच राज्याकरीता एक मार्गदर्शक व पथ दर्शक राज्य ठरले आहे. महाराष्ट्राच्या या सर्वांगीण उत्कर्षात कामगार विभागाचा त्याच्या प्रगतीशी व पुरोगामी ध्येय धोरणामुळे महत्वाचा वाटा आहे.

कामगार क्षेत्रात/चळवळीत औद्योगिक संबंध हा सर्वात महत्वाचा मुलभूत घटक मानून मालक व कामगार संघटनांना पोषक वातावरण निर्माण करून निकोप औद्योगिक संबंध वृद्धिंगत करणे व पर्यायाने कामगारांच्या न्याय हक्कांचे संरक्षण करणे हे या राज्याच्या कामगार विभागाने प्रमुख उद्दिष्ट ठरविले आहे. कामगारांच्या विशेषतः सर्वदूर पसरलेल्या असंघटीत क्षेत्रातील कामगारांच्या विविध समस्या विचारात घेवून या वर्गाच्या सामाजिक व आर्थिक उन्नतीकरीता कामगार विभाग सतत प्रयत्नशील आहे.

कामगार विभागाची रचना

महाराष्ट्र शासनाच्या उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागांतर्गत कामगार कक्षाचा समावेश होतो. मा. मंत्री (कामगार) व मा. राज्यमंत्री (कामगार) यांच्य अधिपत्याखाली कामगार विभागात आजमितीस सचिव (कामगार) यांच्या अधिपत्याखाली तीन उप सचिव, दोन अवर सचिव व अन्य अधिकारी व कर्मचारी वर्ग कार्यरत आहेत. (सविस्तर माहिती सोबत परिशिष्ट -१)

कामगार विभागाच्या अधिपत्याखाली कामगार आयुक्तालय, औद्योगिक न्यायालय व महाराष्ट्र श्रमविज्ञान संस्था, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, बाष्पके संचालनालय या प्रमुख विभागांचा समावेश होतो. राज्याच्या कामगार विभागाची सर्वसाधारण कार्यपध्दती पुढील सहा गटात विषद करता येईल.

१) औद्योगिक संबंध व कामगार विषयक बाबी ज्यात कामगार व मालक यांच्यातील विवाद संप/टाळेबंदी यांची हाताळणी, विविध कामगार विषयक कायदांची अंमलबजावणी, सांख्यिकी माहितीचे संकलन, ग्राहक मुल्य निर्देशक इत्यादी बाबींचा समावेश असून या बाबी **कामगार आयुक्तालयामार्फत** हाताळल्या जातात.

२) राज्यातील विविध उद्योगात सुरक्षा व आरोग्य विषय तरतूदींची प्रामुख्याने कारखाने अधिनियमाच्या तरतूदींची अमलबजावणी, **औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालयामार्फत** पार पाडली जाते.

३) बाष्पके व धुम्र उपद्रव विषयक अधिनियमांची अंमलबजावणी **बाष्पके व धुम्र उपद्रव संचालनालयामार्फत** पार पाडली जाते.

४) मालक व कामगार यांमधील विवादांच्या लवादासाठी व त्यांच्या निरसणासाठी **औद्योगिक व कामगार न्यायालय** यंत्रणा कार्यान्वित आहे.

- ॡ) कामगार कल्याण विषयक मुंबई विद्यापिठाचा अभ्यासक्रम शिकविण्याच्या व संशोधन विषयक कार्यात महाराष्ट्र **श्रम विज्ञान संस्था** कार्यरत आहे.
- ॢ) **कामगार कल्याण मंडळ मुंबई** कामगार कल्याण निधी अधिनियम, १९ॡ३ अंतर्गत कामगारांना व त्याच्या कुटुंबियांना विविध सोई-सुविधा पुरवल्या जातात.

उपरोक्त मंत्रालयीन कामगार व त्यांच्या अधिपत्याखालील कार्यान्वित असणा-या ॢ शाखा राज्यातील कामगारांना विविध अधिनियमांतर्गत/योजनांतर्गत तरतुदींच्या सेवा/लाभ पुरविण्यात /राबविण्यात कार्यरत आहे.

परिशिष्ट-१

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
मा.कामगार मंत्री/मा. कामगार राज्य मंत्री

प्रधान सचिव (कामगार व प्रशासन)

यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालये, संचालनालये, मंडळे/महामंडळे

१. कामगार आयुक्त, कामगार भवन, भूखंड क्र.सी-२०, ब्लॉक-इ, बांद्रा-कुर्ला संकुल, सिटी पार्क जवळ, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१,
२. विकास आयुक्त (असंघटीत कामगार), कामगार भवन, भूखंड क्र.सी-२०, ब्लॉक-इ, बांद्रा-कुर्ला संकुल, सिटी पार्क जवळ, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१,
३. संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, कामगार भवन, ५ वा मजला, ब्लॉक-ई, भूखंड क्र.सी-२०, बांद्रा-कुर्ला संकुल, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-४०००५१,
४. संचालक, बाष्पके, महाराष्ट्र राज्य यांचे कार्यालय, कामगार भवन, सातवा मजला, भूखंड क्र.सी-२०, ब्लॉक-इ, बांद्रा-कुर्ला संकुल, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-४०००५१,
५. प्रबंधक, औद्योगिक न्यायालय, प्रशासकीय इमारत, पहिला मजला, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-५१.
६. संचालक, कै. नारायण मेघाजी लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, दादाभाई चमारबागवाला मार्ग, परेल, मुंबई- ४०० ०१२.
७. कल्याण आयुक्त, महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ, हुतात्मा बाबु गेनू, मुंबई गिरणी कामगार क्रिडा भवन, सेनापती बापट मार्ग, एलफिन्स्टन, मुंबई-४०००१३.

श्री.हसन मियालाल मुश्रीफ
मंत्री,कामगार

श्री. ओमप्रकाश उर्फ बच्चू बाबाराव कडू
राज्यमंत्री,कामगार

श्रीमती विनिता वेद सिंगल (भा.प्र.से.),
प्रधान सचिव (कामगार व प्रशासन)

श्री.श.मा. साठे,
सह सचिव (कामगार)

श्रीमती.सगुणा काळे
अवर सचिव (कामगार-3)

श्री. संदीप पाटील ,
कक्ष अधिकारी (कामगार-२)

श्रीमती.श.अं.मोरे,
कक्ष अधिकारी (कामगार-६)

श्रीमती शिल्पा चौधरी ,
कक्ष अधिकारी (कामगार-७)

श्री.कि.मो.सोईतकर,
कक्ष अधिकारी (रोखशाखा)

श्री.दादासाहेब खताळ,
उप सचिव (कामगार)

श्रीमती शितल स. निकम,
अवर सचिव (प्रशासन-१)

श्रीमती सुमिता घाडगे,
कक्ष अधिकारी (कामगार-७अ))

श्री.मोहनदास भुसारे,
कक्ष अधिकारी (कामगार-९)

श्री.सु.गो.सुगांवकर,
कक्ष अधिकारी (कामगार-१०)

श्री.रा.मो.महाजन,
कक्ष अधिकारी (प्रशासन-२)

श्री.अक्षय नागदिवे,
कक्ष अधिकारी (प्रशासन-४)

डॉ.श्री.ल.पुलकुंडवार,
उप सचिव (कामगार)

श्री.राजेंद्र शा. कौरते,
अवर सचिव (कामगार-४)

श्री.अशोक मांडे,
अवर सचिव (कामगार-१)

श्री.शशांक चव्हाण,
कक्ष अधिकारी (कामगार-८)

श्री.के.स.जाधव,
कक्ष अधिकारी (कामगार-५)

श्रीमती अक्षता का. देसाई,
कक्ष अधिकारी (प्रशासन-3)

श्रीमती जयश्री दाईगडे,(अ.का)
कक्ष अधिकारी (प्रशासन-५)

श्री.सु.गो.सुगांवकर (अ.का.),
कक्ष अधिकारी (नोंदणी शाखा)

परिशिष्ट-२
कार्यपुर्तीचे वेळापत्रक

कामगार प्रभाग				
कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दुरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दुरध्वनी क्रमांक.
कामगार-१	१) औद्योगिक सुरक्षा आणि आरोग्य संचालनालयाचे आस्थापना बाबी, २) बाष्पके व धूम्र उपद्रव मुख्य निरीक्षक यांच्या आस्थापना विषयक बाबी ३) ओव्हरसीज एम्प्लॉयमेंट.	महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांचे बदल्यांचे विनियमन व शासकीय कर्तव्य पार पाडण्यास होणा-या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम-२००५ मधील प्रकरण ३ च्या कलम १० (१) मधील तरतूदीस अनुसरून तात्काळ नस्ती एका दिवसात किंवा दुस-या दिवशी आणि तातडीच्या स्वरूपाची नस्ती चार दिवसात निकाली काढण्यात येईल. अन्य विभागाशी संबंधित नसलेल्या नस्तीवर ४५ दिवसांचेआत व दुस-या विभागाची बाब अंतर्भूत असल्यास व त्या विभागाचे अभिप्राय आवश्यक असलेल्या नस्तीवर तीन महिन्यांचे आत निर्णय घेवून योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.	अवर सचिव / कक्ष अधिकारी (॥२२८१०३९५, २२७९३५५०) (दालन क्र १२३ विस्तार)	सहसचिव/उप सचिव (कामगार) (॥२२८१०३८६) (दालन क्र. १५० विस्तार)
कामगार-२	१) मुंबई औद्योगिक संबंध अधिनियम १९४६ आणि त्याअंतर्गत तयार करण्यात आलेले नियम, कापड गिरणी कामगार व सदर अधिनियमांतर्गत येणाऱ्या सर्व बाबी, २) औद्योगिक विवाद अधिनियम १९४७	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८५००१९, २२७९३०१९) (दालन क्र. १८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	सहसचिव/उप सचिव (कामगार) (॥२२८१०३८६) (दालन क्र. १५० विस्तार)

कामगार प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दुरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	<p>व सदर अधिनियमांतर्गत येणाऱ्या सर्व बाबी, (लॉक आऊट्स, ले-ऑफ, स्ट्राईक्स, क्लोजर, रिट्रेचमेंट्स),</p> <p>३) राज्यातील बंद गिरण्या कारखाने/ कंपन्या यांच्या जमिनी विकास प्रस्तावास ना-हरकत प्रमाणपत्रे देणे.</p> <p>४) टेक्साईल मिल्स प्राब्लेम्स</p>			
कामगार-३	<p>१) ट्रेड युनियन ॲक्ट,</p> <p>२) महाराष्ट्र कामगार संघांना मान्यता देणे व अनुचित प्रथा प्रकार प्रतिबंध अधिनियम १९७१ व त्याखालील नियम</p> <p>३) विक्री संवर्धन कामगार (सेवा शर्ती) अधिनियम १९७६</p> <p>४) कामगार राज्य विमा अधिनियम १९४८</p> <p>५) नॅशनल रिन्युअल फंड</p> <p>६) औद्योगिक रोजगार अधिनियम १९४६ (स्थायी आदेश),</p> <p>७) महाराष्ट्र कामगार किमान घरभाडे भत्ता अधिनियम १९८३ व त्या खालील नियम</p>	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२०२६३३०, २२७९३०१४) (दालन क्र १५८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	सहसचिव/उप सचिव (कामगार) (॥२२८१०३८६) (दालन क्र. १५० विस्तार)

कामगार प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दुरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	<p>८) अतिरिक्त फायदे (सक्तीची ठेव) अधिनियम</p> <p>९) साखर कारखाने कामगार व त्यासाठी नियुक्त करण्यात आलेली समिती / अभ्यासगट</p>			
कामगार-४	<p>१) कारखाने अधिनियम १९४६,</p> <p>२) बाल कामगार अधिनियम १९८६</p> <p>३) कामगार भविष्य निर्वाह निधी अधिनियम १९५२ (निवृत्तीवेतनासह)</p> <p>४) धोकादायक यंत्रे (नियमक) अधिनियम १९८३</p> <p>५) उपदान प्रदान अधिनियम १९७२ ,</p> <p>६) स्वयंचलन ,</p> <p>७) कोळसा खाणी भविष्य निर्वाह निधी आणि संकिर्ण तरतूदी अधिनियम १९४८</p> <p>८) खाण सुरक्षा अधिनियम,</p> <p>९) मोटार परिवहन कामगार अधिनियम १९६१,</p> <p>१०) लहान बंदरे कामगार अधिनियम १९८३ (सुरक्षा व सेवा शर्ती)</p> <p>११) वेठबिगार पध्दती निर्मूलन १९७६</p>	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२०२६३३०, २२७९३०१४) (दालन क्र. १५८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (कामगार) (॥२२८८३१७५, २२७९३५०८) (दालन क्र. ११८ए विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)

कामगार प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
कामगार-५	१) महाराष्ट्र माथाडी हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम १९६९ , २) राज्यस्तरीय माथाडी / सुरक्षा रक्षक सल्लागार समिती. ३) महाराष्ट्र खाजगी सुरक्षा रक्षक (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम १९८१ ४) ऊस तोडणी कामगार	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८७१९७८, २२७९३८७३) (दालन क्र. एम-६ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव/सहसचिव (कामगार) (॥२२०२६३३० २२७९३५०९) (दालन क्र. १५८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)
कामगार-६	१) औद्योगिक न्यायालय, २) कामगार न्यायालय व वेतन मंडळे यांच्या आस्थापना विषयक बाबी ३) कामगार नुकसान भरपाई अधिनियम १९२३ , ४) व्यक्तिगत दुखापती भरपाई अधिनियम, १९७१ , ५) श्रमिक पत्रकार व पत्रकारिता कर्मचारी (सेवेच्या अटी व संकीर्ण तरतुदी) अधिनियम १९५५ , ६) बिडी व सिगारेट कामगार (कामासंबंध परिस्थिती) अधिनियम १९६६ (बिडी कामगारांसाठी निवासी	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८५००१९, २२७९३०१९) (दालन क्र. १८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	सहसचिव/उप सचिव (कामगार) (॥२२८१०३८६) (दालन क्र. १५० विस्तार)

कामगार प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	योजना व कल्याण निधी ७) राहणीमान / ग्राहक मुल्य निर्देशांक ८) महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्थेच्या आस्थापनाविषयक बाबी.			
कामगार-७	१) किमान वेतन अधिनियम, १९४८ २) वेतन प्रदान अधिनियम, १९३६ , ३).बोनस प्रदान अधिनियम,१९६५ , ४) समान पारिश्रमिक अधिनियम,१९७९, ५) महाराष्ट्र बेरोजगार भत्ता (कारखान्यातील कामगारांना देणा-या वेतनातून) अधिनियम १९७६ ६) प्रसुती लाभ अधिनियम १९६१ , ७) इमारत व बांधकाम कामगार अधिनियम १९९६ (सुरक्षा व कल्याण)	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८५००१९, २२७९३०१९) (दालन क्र १८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (कामगार) (॥२२८८३१७५, २२७९३५०८) (दालन क्र. ११८ए विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)
कामगार-७अ	१) घरेलू कामगार २) सिनेवर्कर्स बोर्ड ३) सफाई कामगार ४) असंघटीत कामगार, असंघटित कामगार प्राधिकरण ५) जनश्री विमा योजना ६) महिला कामगार जागृतीसंबंधीचे प्रस्ताव	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८१०३९३, २२७९३०१७) (दालन क्र १२२ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (कामगार) (॥२२८८३१७५, २२७९३५०८) (दालन क्र. ११८ए विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)

कामगार प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दुरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दुरध्वनी क्रमांक.
	७) राष्ट्रीय स्वास्थ्य विमा योजना (RSBY)			
कामगार-८	१) कामगार आयुक्त कार्यालयाच्या आस्थापना व प्रशासकीय विषयक बाबी २) कामगार आयुक्त कार्यालयाच्या अंतर्गत विभागीय चौकशी व न्यायालयीन प्रकरणे ३) कामगार आयुक्त कार्यालयाच्या अंतर्गत कार्यालयातील आस्थापना विषयक सर्व संकीर्ण बाबी.	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२०२३१८१, २२७९३०९३) (दालन क्र. १२३ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव/सहसचिव (कामगार) (॥२२०२६३३० २२७९३५०९) (दालन क्र. १५८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)
कामगार-९	१).भारतीय बाष्पके अधिनियम १९२३ व त्याखालील नियम २).भारतीय बाष्पके नियमन १९५० , ३).महाराष्ट्र इकोनॉमायझर रुल्स १९६२ ४)कामगार कक्षातील माहिती व तंत्रज्ञान आणि उद्योग विषयक धोरणात्मक बाबी ५) आंतरराष्ट्रीय श्रम संघटना विषयक बाबी ६). राज्य स्तरीय सल्लागार मंडळ आणि इतर राज्ये व केंद्र औद्योगिक संबंध समित्या ,	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८७१९७८, २२७९३०७३) (दालन क्र. १२३ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव/सहसचिव (कामगार) (॥२२०२६३३० २२७९३५०९) (दालन क्र. १५८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)

कामगार प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	<p>७).कामगार विषयक सर्व बाबींचे समन्वय / राज्यपालांचे अभिभाषण,</p> <p>८).कामगार कक्षातील इतर कार्यासनांना विविक्षित रित्या न देण्यात आलेले विषय</p> <p>९).वीस कलमी कार्यक्रम ,</p> <p>१०).कामगार कायदांच्या एकत्रित विषया संदर्भात लोकसभा आणि राज्य सभा प्रश्न, केंद्र शासनाकडून आलेल्या कामगार विषयक संदर्भ बाबींचा पत्रव्यवहार.</p> <p>११) व्यवस्थापन कामगारांच्या सहभाग योजना</p> <p>१२) केंद्र शासन व मा.खासदार यांच्याशी संबंधित बाबी, संयुक्त संसदीय समितीचे दौरे.</p>			
कामगार-१०	<p>१) कंत्राटी कामगार अधिनियम १९७० (नियमन व निर्मूलन)</p> <p>२).आंतरराज्य स्थलांतरित कामगार (सेवायोजन नियमन) सेवेच्या शर्ती अधिनियम १९७९ ,</p> <p>३) ठेकेदारी पध्दतीने काम करणारे सर्व</p>	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८१०३९५, २२७९३०९३) (दालन क्र १२३ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (कामगार) (॥२२८८३१७५, २२७९३५०८) (दालन क्र. ११८ए विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)

कामगार प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	<p>कामगार / कंपन्यांमधील बदली कामगार व हंगामी कामगारांचे सर्व प्रश्न</p> <p>४) कंत्राटी पध्दतीने काम करणारे सफाई कामगारांचे प्रश्न</p> <p>५).विदर्भ मराठवाडा व कोकण विकासाचा कालबध्द कार्यक्रम</p> <p>६) भूमीपुत्र कामगारांचे प्रश्न</p> <p>७) विविध कामगार कायद्यांतर्गत निर्धारित विवरणपत्रे संगणकीय पध्दतीने सादर करणे व सर्व कामगारांसाठी स्मार्ट कार्ड योजना लागू करणे तसेच कामगार विभागाचे संगणकीकरण</p> <p>८) मुंबई दुकाने व आस्थापना अधिनियम १९४८</p> <p>९) यंत्रमाग कामगार मंडळ (पॉवर लूम बोर्ड)</p> <p>१०) महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ, मुंबई</p>			

परिशिष्ट-२
कार्यपुर्तीचे वेळापत्रक

प्रशासन प्रभाग				
कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दुरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दुरध्वनी क्रमांक.
प्रशासन-१	१. विभागाच्या व अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख कार्यालयाच्या सर्व अर्थ संकल्पविषयक बाबी. २. कार्यक्रम अंदाजपत्रक, वार्षिक योजना, योजनांतर्गत योजना, विशेष कृती कार्यक्रम, विशेष घटक योजना.	महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांचे बदल्यांचे विनियमन व शासकीय कर्तव्य पार पाडण्यास होणा-या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम-२००५ मधील प्रकरण ३ च्या कलम १० (१) मधील तरतूदीस अनुसरून तात्काळ नस्ती एका दिवसात किंवा दुस-या दिवशी आणि तातडीच्या स्वरूपाची नस्ती चार दिवसात निकाली काढण्यात येईल. अन्य विभागाशी संबंधित नसलेल्या नस्तीवर ४५ दिवसांचेआत व दुस-या विभागाची बाब अंतर्भूत असल्यास व त्या विभागाचे अभिप्राय आवश्यक असलेल्या नस्तीवर तीन महिन्यांचे आत निर्णय घेवून योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८१०३९३, २२७९३०१७) (दालन क्र. १२२ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव/सहसचिव (कामगार) (॥२२०२६३३० २२७९३५०९) (दालन क्र. १५८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)
प्रशासन-२	१.विधीमंडळ कामकाजाचे समन्वय,नियंत्रण. २.मागासवर्गीयांचा अनुशेष, ३.शासकीय कामकाजाचे कालबध्द संगणकीकरण, ४.संगणक प्रशिक्षण .	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८१०३९४, २२७९३७२१) (दालन क्र. १२० विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव/सहसचिव (कामगार) (॥२२०२६३३० २२७९३५०९) (दालन क्र. १५८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)

प्रशासन प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	<p>५.प्रभावी व संवेदनशील शासन.</p> <p>६.देशांतर्गत व परदेशी प्रशिक्षण कार्यक्रम.</p> <p>७.शासकीय नियमपुस्तिका सुलभ/अद्ययावत करणे.</p> <p>८. प्रशासन यंत्रणा गतिमान व कार्यक्षम करणे, प्रोत्साहन देणे.</p> <p>९. विभागाच्या कार्याचा कार्याभ्यास,</p> <p>१०.संगणक यंत्रणा व सिस्टिम रिक्वायरमेंट स्पेसिफिकेशन्स व यंत्रणा सिस्टिम उपलब्ध करणे.</p> <p>११.कामकाजातील सुलभतेसाठी तंत्रज्ञानाचा वापर, नियम व त्यात सुधारणा.</p> <p>१२. भ्रष्टाचार निर्मूलन समिती कामकाज, श्वेतपत्रिका कार्यक्रमाची अंमलबजावणी</p> <p>१३. वित्तीय व प्रशासकीय शक्तीचे विकेंद्रीकरण</p>			
प्रशासन-३	१.उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग (खुद्द) मधील वर्ग-४ वगळता सर्व आस्थापना विषयक बाबी	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२८१०३९४, २२७९३७२१) (दालन क्र.	उप सचिव / सहसचिव (प्रशासन) (॥२२०२६३३०, २२७९३५०९) (दालन क्र.

प्रशासन प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	२. सर्व प्रकारचे अग्रीम ३. नियुक्ती, बदली, ज्येष्ठता सूची, गोपनीय अभिलेख ४. वेतन निश्चिती ५. विभागीय चौकशी प्रकरणे, न्यायालयीन प्रकरणे.		१२० विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	१५८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)
प्रशासन-४	१. उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग (खुद्द) मधील वर्ग-४ बाबतच्या सर्व आस्थापना विषयक बाबी, २. कार्यालयीन देखभाल, गृहव्यवस्था, राजशिष्टाचार, ३. मागासवर्गीय कल्याण समित्यांचे अहवाल, ४. विशिष्ट अशा कार्यासनांकडे जे काम सोपविण्यात आलेले नाही अशा समित्या/सभा यांचे समन्वय, संकीर्ण बाबी	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२०२५४४३, २२७९३०२३) (दालन क्र. १२५ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	सहसचिव/उप सचिव (कामगार) (॥२२८१०३८६) (दालन क्र. १५० विस्तार)
प्रशासन-५	१. खर्चमेळ / खर्चाचा ताळमेळ, २. लोकलेखा समिती, सार्वजनिक उपक्रम समिती, अंदाज समिती, पंचायत राज समिती, भारताचे नियंत्रक महालेखा परीक्षक	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२०२७५६६, २२७९३०९०) (दालन क्र. ७२७ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	सहसचिव/उप सचिव (कामगार) (॥२२८१०३८६) (दालन क्र. १५० विस्तार)

प्रशासन प्रभाग

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा.	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक व दूरध्वनी क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दूरध्वनी क्रमांक.
	यांचे अहवाल / संदर्भ, ३.विनियोजन लेखे, ४.हमी / कर्जे / वसूली, ५.वित्त आयोगास माहिती सादर करणे.			
रोखशाखा	उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई येथील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची (वेतन देयके, प्रवास देयके, भनिनि देयके, कॉन्टीनजेन्सी देयके इ.) देयके.	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२७९३०२२) (दालन क्र. १५२ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	उप सचिव / सहसचिव (प्रशासन) (॥२२०२६३३०, २२७९३५०९) (दालन क्र. १५८ विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)
नोंदणी शाखा	विभागातील / विभागांतर्गत पत्रव्यवहार. कार्यालयीन लेखनसामग्रीचे वितरण.	- वरीलप्रमाणे -	कक्ष अधिकारी / अवर सचिव (॥२२७९३९३७) (दालन क्र. १४ए विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई)	सहसचिव/उप सचिव (कामगार) (॥२२८१०३८६) (दालन क्र. १५० विस्तार)

